

TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA
JAMII ADILIFU NA YENYE UJUZI

KISWAHILI MAZOEZI YA LUGHA

MTAALA WA SHULE ZA MSINGI

GREDI YA 1

Chapisho la Kwanza 2017

Chapisho la Pili 2024

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kuiga, kunakili, kupiga chapa au kutoa mtaala huu kwa njia yoyote ile bila idhini, kwa maandishi, ya mchapishaji.

ISBN: 978-9914-43-071-4

Kimechapishwa na kutolewa na Taasisi ya Ukuzaji Mitaala Kenya

DIBAJI YA WAZIRI WA ELIMU

Serikali ya Kenya imejitolea kuhakikisha kuwa malengo ya sera ya elimu, mafunzo na utafiti yanatimiza maazimio ya Katiba ya Kenya, 2010, Ruwaza ya Kenya, 2030, Sera ya Mtaala ya Kitaifa ya 2019, Malengo ya Maendeleo Endelevu ya Umoja wa Mataifa na mikataba ya kieneo na kimataifa ambayo Kenya ni mshirika. Katika kutimiza kauli mbiu ya Elimu ya Msingi, Wizara ya Elimu imefanikiwa kuanzisha utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi katika viwango vya Chekechea, Shule za Msingi na Shule za Junia.

Utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi unahusisha ufuatiliaji na tathmini ili kuhakikisha kwamba umefanikiwa. Baada ya kutekelezwa kwa mtaala huu kwa awamu ya kwanza ya miaka mitano, tathmini tamati ya utekelezwaji huu ilifanywa ili kubaini iwapo matokeo yanayotarajiwa kama yanavyoelezewa katika Utaratibu wa Mtaala wa Elimu ya Msingi (BECF) yalifikiwa. Serikali ya Kenya iliunda jopokazi ya Rais ya: *Presidential Working Party on Education Reforms* (PWPER) mwaka wa 2022 kushughulikia masuala nyeti yanayotatiza sekta ya elimu. Jopokazi hii ya rais ilitoa mapendekezo mbalimbali yanayoathiri elimu nchini yaliyochochea kutazamwa upya kwa mtaala wa elimu. Mapendekezo ya jopokazi hii, ripoti za kuangalia utekelezaji wa mtaala, ripoti za tathmini tamati kuhusu utekelezwaji wa elimu ya msingi kiawamu na taarifa kutoka kwa wanaotekeleza mtaala na washikadau wengine zilichangia usawasishaji na kutazamwa upya kwa mtaala wa elimu ya awali. Mtaala uliofanyiwa marekebisho wa shule za msingi unatoa nafasi kwa wanafunzi kukuza uwezo wa kusoma na kuandika pamoja na mbinu za kuweza kuhesabu (*basic literacy and numeracy*) na kuweza kuingiliana na mazingira yao. Wanafunzi wanajenga juu ya umilisi walioupata katika shule za chekechea na pia kuwaandaa kujiunga na shule ya msingi ya juu.

Mtaala unawasilisha Malengo ya Elimu ya Taifa, Matokeo yanayotarajiwa ya kiwango, kauli kiini, matokeo ya kijumla yanayotarajiwa, mada na mada ndogo. Mtaala pia unatoa matokeo maalum yanayotarajiwa, shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa, maswali dadisi yaliyopendekezwa, umilisi wa kimsingi, masuala mtambuko, maadili na pia viwango na vigezo vya kutathmini.

Ni matumaini yangu kwamba mitaala hii itatumiwa na mashirika ya serikali na washikadau wengine kupanga kikamilifu na kutekeleza wa Mtaala wa Kiumilisi.

HON. EZEKIEL Ombaki MACHOGU, CBS

WAZIRI WA ELIMU

WIZARA YA ELIMU

DIBAJI YA KATIBU MKUU

Mwaka wa 2019 Wizara ya Elimu ilizindua utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi kupitia mfumo wa ana kwa ana. Daraja ya chini ya Shule za Msingi ni kiwango cha kwanza katika elimu ya msingi baada ya masomo ya Chekechea katika muundo uliotolewa katika *Basic Education Act of 2013*. Mitaala iliyofanywa upya imejengwa katika msingi wa elimu ya Chekechea. Inawapatia wanafunzi nafasi ya kuingiliana na mazingira yao pamoja na kukuza mbinu za kusoma, kuandika pamoja na kuhesabu. Hii inaoana na ruwaza na mwito wa mageuzi ya mtaala kama inavyoelezwa katika Mtaala wa Kiumilisi. Kiwango hiki cha elimu ni muhimu katika kuchangia kufikia ruwaza na mwito wa mabadiliko yanayoendelea ya kimtaala kama ilivyoelekezwa katika Mswada Elekezi Nambari 1 wa mwaka 2019 kuhusu Katika kuafikia elimu na mafunzo yenye ubora na jumuishi kwa maendeleo endelevu nchini Kenya. Mswada Elekezi huo unaeleza kuhusu kuvuka kutoka mtaala wa Kimafunzo na kuzingatia kukuza vipawa vya kila mwanafunzi

Mitaala ya shule za msingi daraja ya chini katika juzuu tatu:

Juzuu ya kwanza: English Language Activities na Kiswahili Mazoezi ya Lugha.

Juzuu ya pili: Indigenous Language Activities na Creative Activities.

Juzuu ya tatu: Mathematical Activities, Environmental and Religious Activities.

Mitaala hii inalenga kukuza umilisi wa mwanafunzi kwa kutoa maelezo yanayooana na mihimili ya Mtaala wa Kiumilisi. Mitaala hii pia inalenga kuelekeza wasomi kwa njia ifaayo na kusaidia ujifunzaji ili kuwasaidia wanafunzi kufikia matokeo yanayotarajiwa. Inatoa mapendekezo ya shughuli za ujifunzaji za kimwingiliano ili kufanya ujifunzaji uwe wa kupendeza, kisisimua na kuburudisha.

DKT. BELIO KIPSANG

KATIBU MKUU

IDARA YA SERIKALI YA ELIMU YA AWALI NA ELIMU YA MSINGI

WIZARA YA ELIMU

SHUKRANI

Sheria Nambari 4 ya 2013 (Toleo jipya 2019) ya Taasisi ya Ukuzaji Mitaala ya Kenya (KICD) inaipa uwezo Taasisi kukuza Mitaala na vifaa vya msaada kwa mtaala kwa elimu ya msingi na ya vyuo vya Elimu na Mafunzo. Mchakato wa ukuzaji mtaala wa kiwango chochote huhusisha utafiti, ulinganishi wa kimataifa, na uhusishaji mkubwa wa wadau wa elimu. Kupitia kwa mchakato huu wa utaratibu na wa kimashauriano, KICD ilizua wazo la Mtaala wa Kiumilisi (CBC) kama ilivyoelezwa katika Utaratibu wa Mtaala wa Elimu ya Msingi (KICD), 2017. Unaitikia mahitaji ya karne ya 21 na matamano yanayoelezwa katika Katiba ya Kenya ya 2010, Ruwaza ya 2030, Kanuni za Jumuiya ya Afrika Mashariki na maelekezo kuhusu shirika la *International Bureau of Education*. (IBE) na Malengo ya Maendeleo Endelevu ya Umoja wa Mataifa (SGD).

KICD hufadhiliwa na Serikali ya Kenya ili kutekeleza majukumu na mipangilio ya serikali na sekta ya elimu. Pia, Taasisi hupata misaada kutoka kwa mashirika mengine ya kimaendeleo yanayoangazia miradi teule. Mitaala ya Gredi ya 1-3 imekuzwa kwa ufadhili wa Benki ya Dunia kupitia mradi wa *Kenya Primary Education Equity in Learning Programme (KPEELP)*, chini ya usimamizi wa Wizara ya Elimu. Tuna shukrani nyingi kwa msaada wa serikari kupitia Wizara ya Elimu na washirika wetu wa kimaendeleo kwa sababu ya sera, rasilimari na msaada pia wa kiufundi. Shukrani maalum kwa Waziri wa Wizara ya Elimu, Katibu Mkuu wa Wizara ya Elimu Idara ya Serikali ya Elimu ya Awali na ya Msingi kwa mchango wao.

Ningependa kuwashukuru wakuza mitaala wa KICD na wafanyakazi wengine, walimu wote na wanaelimu wengine walioshiriki kama wanajopo, sekta mbalimbali za serikali (SAGAs) na wawakilishi wa wadau mbalimbali walioshiriki kuandika mitaala hii ya Gredi ya 1-3. Kuhusiana na hili, ningependa kumshukuru Katibu wa Tume ya Kuwaajiri Walimu (TSC) na Ofisa Mtendaji Mkuu wa Baraza la Kitaifa la Mitihani (KNEC) kwa msaada wao katika mchakato wa kukuza mitaala hii. Mwisho, nalishukuru baraza la KICD kwa maongozi yake katika ukuzaji wa mitaala. Nawahakikishia waalimu, wazazi na washikadau wengine kuwa, mitaala hii itaelekeza ipasavyo utekelezaji wa Mtaala wa Kiumilisi katika Gredi ya 1-3 na kuwaandaa wanafunzi vilivyo kujiunga na Gredi za 4-6.

PROF. CHARLES O. ONG'ONDO, MBS
MKURUGENZI/OFISA MTENDAJI MKUU
TAASISI YA UKUZAJI MITAALA KENYA

YALIYOMO

DIBAJI YA WAZIRI WA ELIMU	iii
DIBAJI YA KATIBU MKUU	iv
SHUKRANI.....	v
MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA	vii
MGAO WA VIPINDI	ix
MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA YA ELIMU YA MSINGI	ix
KAULI KIINI	x
MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI	x
KISWAHILI MAZOEZI YA LUGHA GREDI YA 1	1
MWONGOZO WA VIWANGO NA VIGezo VYA KUTATHMINIA ULIOPENDEKEZWA	84
KISWAHILI MAZOEZI YA LUGHA GREDI YA 2	90
MWONGOZO ULIOPENDEKEZWA WA VIWANGO NA VIGezo VYA KUTATHMINIA	178
KISWAHILI MAZOEZI YA LUGHA GREDI YA 3	184
MWONGOZO WA VIGezo NA VIWANGO VYA KUTATHMINIA ULIOPENDEKEZWA	268
KIAMBATISHO: SHUGHULI YA HUDUMA YA KIJAMII INAYOCHANGIA UJIFUNZAJI (CSL)	274

MALENGO YA KITAIFA YA ELIMU NCHINI KENYA

Elimu nchini Kenya inatakiwa:

1. Kukuza na kustawisha utaiifa, uzalendo na kuendeleza umoja wa kitaifa

Nchini Kenya kuna jamii zenye mila, dini na tamaduni mbalimbali lakini tofauti hizi hazifai kuzitenganisha. Lazima waweze kuishi na kutangamana kama Wakenya. Elimu ina jukumu kuu la kuwezesha vijana kujenga hisia za uzalendo na utaiifa kwa kuondoa mivutano na kukuza mielekeo chanya ya kuheshimiana. Mielekeo hii itawawezesha wanajamii kuishi pamoja kwa utangamano na kujenga uzalendo ili kuchangia ukuaji wa taifa.

2. Kukidhi mahitaji ya kijamii, kiuchumi, kiteknolojia na viwanda yanayochangia maendeleo ya kitaifa

Elimu inafaa kuwaandaa vijana wa taifa la Kenya kutekeleza wajibu wenye umuhimu katika maisha nchini.

a) Mahitaji ya kijamii

Elimu nchini Kenya lazima iwatayarisha vijana kwa mabadiliko ya mielekeo na mahusiano ambayo yanahitajika kwa maendeleo ya haraka ya uchumi wa kisasa. Kuna uwezekano wa kuwa na mageuzi taratibu ya kijamii kutokana na maendeleo ya haraka ya usasa. Elimu inapaswa kuwasaidia vijana kujirekekebisha kutokana na mabadiliko haya.

b) Mahitaji ya kiuchumi

Elimu nchini Kenya inafaa kukuza raia walio na stadi, maarifa, ujuzi na sifa za kibinafsi zinazohitajika kuhimili maendeleo ya kiuchumi. Kenya inajenga uchumi huru na wa kisasa ambao unahitaji wafanyakazi wa kutosha, walio na maarifa yanayohitajika humu nchini.

c) Mahitaji ya kiteknolojia na ya kiviwanda

Elimu nchini Kenya inafaa kuwapa vijana stadi na mielekeo inayohitajika kwa maendeleo ya kiviwanda. Kenya inatambua mabadiliko ya haraka ya kiviwanda na kiteknolojia yanayofanyika, hasa katika ulimwengu ulioendelea. Tunaweza kuwa sehemu ya maendeleo haya ikiwa mfumo wetu wa elimu utalenga kimakusudi maarifa, stadi na mielekeo itakayotayarisha vijana kwa mabadiliko ya yanayoendelea ulimwenguni.

3. Kutoa nafasi ya kujiendeleza na kujitosheleza

Elimu inapaswa kuwezesha kutambua, kukuza na kuimarisha vipawa vya kila mmoja ili kuweza kujiendeleza na kujitosheleza. Inafaa kuwawezesha watoto kukuza uwezo wao. Kipengele muhimu cha maendeleo ya kibinafsi ni ujenzi wa tabia ifaayo.

4. Kuwawezesha wananchi kuimarisha maadili na amali za kijamii na kidini

Elimu inakusudiwa kukuza maarifa, stadi na mielekeo itakayoimarisha upataji wa maadili na kuwasaidia watoto kukua wakiwa wenye nidhamu, wanaojitegemea na raia wakamilifu.

5. Kuimarisha usawa wa kijamii na uwajibikaji

Usawa wa kijamii kwa mfano, usawa wa kijinsia huimarika watu wa jamii na jinsia zote wanapopata elimu sawa.

Elimu inafaa ikuze usawa wa kijamii na uwajibikaji wa kijamii kutokana na mfumo wa elimu unaowezesha fursa sawa ya elimu kwa wote. Inafaa kuwapa watoto wote fursa mbalimbali na zenye changamoto zitakazowawezesha kutoa huduma jumuishii za kijamii bila kujali jinsia, uwezo au mazingira ya kijiografia.

6. Kukuza uthamini wa tamaduni mbalimbali nchini Kenya

Elimu inafaa kuwapa vijana uelewa wa tamaduni za kale na za sasa na nafasi yazo katika jamii ya kisasa. Vijana wanafaa kuambatanisha maadili ya tamaduni bora na mahitaji yanayobadilika kulingana na maendeleo yanayotokea ili kujenga jamii thabiti ya kisasa.

7. Kuimarisha utambuzi wa uhusiano wa kimataifa na kukuza mwelekeo chanya kwa mataifa mengine

Kenya kama nchi mojawapo ya jamii ya kimataifa inakusudia elimu iwaelekeze Wakenya kutambua na kuthamini mahusiano ya kimataifa kwa kuzingatia mikataba, uwajibikaji, haki na manufaa yanayoambatana na ushirika huo.

8. Kustawisha mwelekeo chanya kuhusu afya bora na uhifadhi wa mazingira.

Elimu inakusudiwa kujenga mielekeo ifaayo miongoni mwa vijana kuhusu udumishaji wa afya bora na mazingira kwa kujiepusha na mienendo inayoweza kudhuru afya ya mwili na akili. Aidha, inafaa kuimarisha mielekeo chanya kuhusu ukuzaji na uhifadhi wa mazingira na kuwaelekeza vijana kuthamini usafi wa mazingira.

MGAO WA VIPINDI

	Somo	Vipindi Vilivyopendekezwa
1.	Indigenous Language Activities	2
2.	Kiswahili Language Activities / Kenya Sign Language Activities	4
3.	English Language Activities	5
4.	Mathematical Activities	5
5.	Religious Education Activities	3
6.	Environmental Activities	4
7.	Creative Activities	7
8.	Pastoral/Religious Instruction Programme	1
Total		31

MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA YA ELIMU YA MSINGI

Kufikia mwisho wa elimu ya msingi, mwanafunzi aweze:

- a) kuwasiliana apasavyo akitumia mbinu za mazungumzo na ishara katika miktadha mbalimbali,
- b) kudhihirisha ufahamu wa hali ya juu wa dhana mbalimbali katika kusuluhisha matatizo ya kila siku,
- c) kutumia ujuzi wa kijamii, mienendo na maadili ya kidini kwa nia ya kuchangia kukua kwa jamii,
- d) kukuza talanta kwa nia ya kujiendeleza na kujifanikisha,
- e) fanya maamuzi kutokana na ufahamu wa mambo kama mwananchi wa kitaifa na kimataifa mwenye jamii zenye demokrasia tofauti katika ulimwengu huru,
- f) ibua mikakati bunifu inayoweza kuifadhi na kudumisha mazira,
- g) kutumia ujuzi wa kidijitali kujifunza na kujifurahisha,
- h) kufurahia haja ya umuhimu wa tamaduni nyingi na zenye utajiri kwa nia ya kutegemeana kwa binadamu.

KAULI KIINI

Kiswahili ni lugha ya taifa na rasmi nchini Kenya na lugha ya mawasiliano katika eneo la Afrika Mashariki na Kati. Wakenya wengi hujifunza Kiswahili kama lugha ya pili. Ni muhimu wanafunzi wapate umilisi wa kuwasiliana kwa Kiswahili mapema hasa katika shule za msingi. Somo hili humwezesha mwanafunzi kujenga stadi za kimsingi za kusikiliza, kuzungumza, kusoma na kuandika. Aidha, somo hili humwandaa mwanafunzi kwa mafunzo ya viwango vya juu na baadaye katika ajira.

MATOKEO YA KIJUMLA YA SOMO LA KISWAHILI

Kufikia mwisho wa kiwango cha chini, mwanafunzi aweze:

- a) kusikiliza kwa makini na kuitikia ipasavyo kwa Kiswahili katika miktadha mbalimbali ya mawasiliano,
- b) kuzingatia kanuni za lugha ili kuwasiliana kiubunifu kwa njia ya mazungumzo na maandishi,
- c) kujieleza kwa ufasaha katika miktadha mbalimbali,
- d) kusoma kwa ufasaha na kufahamu matini mbalimbali yaliyochapishwa na ya kidijitali na kutumia maarifa anayoyapata katika mazingira tofauti maishani,
- e) kutumia hati za kimaandishi na mfumo wa kidijitali kuwasiliana ipasavyo kwa kuzingatia mitindo na miundo husika katika miktadha mbalimbali,
- f) kuchangamkia matumizi ya Kiswahili kama lugha rasmi na ya taifa katika mawasiliano ya kila siku.

KISWAHILI MAZOEZI YA LUGHA GREDI YA 1

1.0 DARASANI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.1 Kusikiliza na Kuzungumza	1.1.1 Maamkuzi na Maagano (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua maneno yanayotumiwa katika maamkuzi na maagano, b) kuamkua na kuitikia maamkuzi na maagano ipasavyo ili kufanikisha mawasiliano, c) kuchangamkia maamkuzi na maagano katika maisha ya kila siku. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua maneno ya maamkuzi (<i>Hujambo? Hamjambo? Habari? Sijambo, Hatujambo, Nzuri</i>) na maagano (<i>Kwaheri, Kwaheri ya kuonana</i>) kwa kutumia kadi maneno, michoro, chati, mti maneno, kapu maneno n.k. akishirikiana na wenzake, • kusikiliza kifungu kifupi cha hadithi kuhusu maamkuzi na maagano mepesi kikisomwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au katika kifaa cha kidijitali, • kutambua maamkuzi na maagano yaliyotumiwa katika hadithi aliyoisikiliza akishirikiana na wenzake, • kujadili michoro au picha zenye watu wanaoamkuana na wanaoagana akishirikiana na mwenzake, • kuigiza maamkuzi na maagano (<i>k.v. Hujambo? - Sijambo; Hamjambo? - Hatujambo; Habari? - Njema/Nzuri; Kwaheri -</i> 	Unatumia maneno gani kuwasalimu na kuwaaga watu?

			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kwaheri ya kuonana</i>) darasani akishirikiana na mwenzake au katika kikundi kwa kuzingatia umoja, upendo na heshima kwa wenzake, • kueleza wenzake kuhusu maamkuzi na maagano aliyojadili na mzazi au mlezi wake. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli ya kikundi, kusikiliza na kutoa maoni yake kikamilifu. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kujifunzia maamkuzi na maagano. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapojifunza maamkuzi na maagano yanayotumiwa katika jamii yake. • Ubunifu: mwanafunzi anapoigiza maamkuzi na maagano mbalimbali. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzalendo: mwanafunzi anapojadili na mzazi au mlezi kuhusu maamkuzi na maagano katika jamii yake. • Amani: mwanafunzi anapoamkuana na wenzake kwa utulivu. • Uadilifu: mwanafunzi anapomwamkua mwalimu, mzazi au mlezi ifaavyo kwa heshima. 				
<p>Masuala mtambuko:</p> <p>Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anapotumia maamkuzi na maagano katika jamii anaimarisha mahusiano ya kijamii.</p>				
<p>Uhusiano na masomo mengine:</p> <p>Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya maamkuzi na maagano aliyojifunza katika somo la Kiswahili na ujifunzaji wa dhana hiyo katika somo la <i>English Language Activities</i>.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.2 Kusoma	1.2.1 Usomaji Mwafaka (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua namna ifaayo ya kuketi anaposoma, b) kutambua jinsi ya kushika kitabu ipasavyo anaposoma, c) kuelekeza macho kutoka kushoto hadi kulia na kutoka juu ya ukurasa hadi chini anaposoma, d) kuonea fahari usomaji mwafaka maishani.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua namna ya kuketi anaposoma (<i>k.v. kutoinama sana, kuketi wima, kutoning'iniza miguu</i>) kutoka kwenye picha, michoro, magazeti, vitabu, vifaa vya kidijitali akishirikiana na wenzake, ● kufanya mazoezi ya kuketi ipasavyo anaposoma, ● kutambua jinsi ya kushika kitabu ipasavyo kwa kutazama picha au michoro kwenye magazeti, chati, mabango, vitabu, vifaa vya kidijitali n.k. akishirikiana na wenzake, ● kufanya mazoezi ya kushika kitabu ipasavyo anaposoma, ● kuelekeza macho kutoka kushoto hadi kulia na kutoka juu ya ukurasa hadi chini akiongozwa na mwalimu, ● kutazama picha mbalimbali zinazotoka kushoto kwenda kulia na juu kwenda chini, ● kufanya mazoezi ya kufungua kurasa za kitabu ipasavyo, 	Je, unazingatia mambo gani anaposoma?

			<ul style="list-style-type: none"> • kumsomea mzazi au mlezi kwa kuzingatia namna ifaayo ya kuketi na kushika kitabu. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kikundi kuonyesha jinsi ya kuketi ifaavyo, kushika kitabu na kuelekeza macho ipasavyo ili kusoma. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutazama namna ifaayo ya kutekeleza shughuli ya kusoma. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi kuonyesha jinsi ya kusoma ifaavyo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kusoma katika kikundi. • Amani: mwanafunzi anapoonyesha utulivu akishiriki katika shughuli za kikundi. • Upendo: mwanafunzi anapowapa wenzake nafasi ya kushiriki wakati wa shughuli za kikundi. 				
<p>Masuala mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Haki za watoto: mwanafunzi anajitambua anapojifunza namna ya kuketi, kushika kitabu na kuelekeza macho ipasavyo anaposoma. • Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutazama picha au michoro. 				
<p>Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya uwezo wa matayarisho ya usomaji mwafaka yaliyoshughulikiwa katika masomo ya <i>English Language Activities na Indigenous Language</i>.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>1.3 Kuandika</p>	<p>1.3.1 Uandishi Bora (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua namna ifaayo ya kuketi anapoandika, b) kuketi ifaavyo wakati wa kuandika, c) kutambua jinsi ya kushika kalamu anapoandika, d) kuandika kutoka kushoto hadi kulia kwa hati nadhifu, e) kuonea fahari uandishi mwafaka maishani. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutazama picha zinazoonyesha jinsi ya kuketi na kushika kalamu katika vitabu au katika kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, ● kutambua jinsi ya kuketi ipasavyo wakati wa kuandika kutoka kwenye picha, ● kuketi ipasavyo wakati wa kuandika, ● kumwonyesha mwenzake jinsi ya kuketi wakati wa kuandika, ● kutambua namna ya kushika kalamu kutoka kwenye picha, michoro, magazeti, vitabu, vifaa vya kidijitali n.k akishirikiana na wenzake, ● kushika kalamu na kuidhibiti ipasavyo, ● kuwaonyesha wenzake jinsi ya kushika kalamu ipasavyo wakati wa kuandika, ● kuandika (<i>kwa mfano kuchora kifaa cha darasani kama vile kiti, kitabu, kalamu, meza</i>) kwa kushika kalamu ipasavyo na kuidhibiti, ● kuwapa wenzake kazi yake waipitie ili waitolee maoni. 	<p>Je, ni mambo gani unapaswa kuzingatia wakati wa kuandika?</p>

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapowaeleza wenzake kuhusu namna ya kuketi na kushika kalamu na kisha kuwasikiliza wakitoa maoni yao.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kutazama jinsi ya kuketi na kushika kalamu ipasavyo.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhirikiana na mzazi au mlezi nyumbani kutazama video kuhusu jinsi ya kuketi na kushika kalamu ipasavyo wakati wa kuandika.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za matayarisho ya kuandika na kuheshimu maoni yao.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapobadilishana kazi na wenzake ili wasahihishiane na kutoleana maoni.
- Amani: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa utulivu kuonyeshana jinsi ya kuketi.

Masuala mtambuko:

Masuala ya kijinsia: mwanafunzi anajitambua anapojifunza namna ya kuketi, kushika kalamu na kuandika ipasavyo kutoka kushoto hadi kulia

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya uandishi bora dhana hii katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
1.4 Sarufi	1.4.1 Matumizi ya Mimi na Sisi (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno mimi na sisi katika sentensi alizopewa, b) kutumia maneno mimi na sisi ipasavyo katika sentensi alizopewa, c) kufurahia kutumia maneno mimi na sisi katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kusikiliza wimbo unaotumia maneno mimi na sisi kutoka kwa mwalimu au kifaa cha kidijitali, ● kusoma sentensi fupi zilizoandikwa kwa kutumia maneno mimi na sisi akishirikiana na wenzake, ● kujaza mapengo kwa kutumia mimi na sisi, ● kumsomea mzazi au mlezi wake sentensi alizokamilisha kwa kujaza nafasi akitumia mimi na sisi ili ampe maoni yake. 	Maneno mimi na sisi hutumiwa kwa maana gani katika mawasiliano?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kutoa mifano ya sentensi zenye matumizi ya maneno mimi na sisi. ● Ubunifu: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya maneno mimi na sisi darasani. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusikiliza matumizi ya maneno mimi na sisi. ● Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kutumia maneno mimi na sisi ifaavyo. 				

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kuigiza matumizi ya maneno **mimi** na **sisi**.
- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake katika shughuli ya kikundi.
- Uadilifu: mwanafunzi anapotumia maneno **mimi** na **sisi** katika mawasiliano kwa kutunga sentensi zenye maadili.

Masuala mtambuko:

- Afya ya mtu binafsi: mwanafunzi anapojitambua na kutambua wenzake anapotunga sentensi zinazohusisha maneno mimi na sisi.
- Elimu ya mazingira: mwanafunzi anapotunga sentensi kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya nafsi na dhana inayofunzwa katika somo la *English Language Activities*.

2.0 FAMILIA

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>2.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>2.1.1 Matamshi Bora</p> <p>Sauti: (/m/, /a/, /u/, /k/, /t/ /l/)</p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika matini, kutamka sauti lengwa ipasavyo ili kuimarisha mazungumzo, kutamka silabi za sauti lengwa ipasavyo, kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa, kuchangamkia nafasi ya matamshi bora katika mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika kadi maneno, chati, mti maneno, au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, kutumia teknolojia (k.v. <i>papaya</i>) kusikiliza matamshi bora ya sauti lengwa, kusikiliza mwalimu au mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa, kutamka sauti pamoja na mwalimu, kutamka sauti lengwa akishirikiana na wenzake, kusikiliza silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali (k.v. <i>kinasasauti au rununu</i>) akishirikiana na wenzake, kutamka silabi za sauti lengwa alizosikiliza akishirikiana na wenzake, 	<p>Unaweza kutamka sauti zipi?</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • kusikiliza maneno yenye sauti lengwa yakisomwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali, • kutamka maneno ya sauti lengwa ifaavyo akishirikiana na wenzake, • kumtamkia mzazi au mlezi maneno yenye sauti lengwa ipasavyo. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka sauti lengwa. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunza matamshi bora ya sauti lengwa. • Kujiamini: mwanafunzi anapotamka sauti lengwa na silabi za sauti lengwa ipasavyo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujifunza matamshi yafaayo ya sauti lengwa na silabi za sauti lengwa • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutamkiana na kurekebishana matamshi ya sauti lengwa. • Haki za kijamii: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake kutoka jamii mbalimbali. 				
<p>Masuala mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mahusiano ya kifamilia: mwanafunzi anapotaja majina yanayoundwa na sauti lengwa na yanayohusiana na suala lengwa k.v. kaka, mama. • Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake au na mgeni mwaalikwa kutamka sauti lengwa. 				
<p>Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya matamshi bora na dhana hii katika masomo ya <i>English Language Activities</i> na <i>Indigenous Language Activities</i>..</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
2.2 Kusoma	2.2.1 Kusoma kwa Ufasaha Sauti: (/m/, /a/, /u/, /k/, /t/, /l/) (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti, d) kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, e) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye maneno yenye sauti lengwa, kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti akishirikiana na wenzake, ● kusoma kifungu chepesi cha maneno yenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (<i>maneno 5 kwa dakika na kwa kuzingatia viakifishi</i>) akishirikiana na wenzake), ● kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Je, ni maneno yapi unayojua kusoma? 2. Je, kwa nini ni muhimu kusoma kwa sauti inayosikika?

		ili kufanikisha mawasiliano.	<ul style="list-style-type: none"> • kuzingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu kutambua silabi za sauti lengwa katika shughuli za kikundi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusoma silabi na maneno yenye sauti lengwa. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi wake kutambua na kusoma silabi na maneno yenye sauti lengwa. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia kujifunzia. 				
<p>Masuala mtambuko:</p> <p>Mahusiano ya kifamilia: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa.</p>				
<p>Uhusiano na masomo mengine:</p> <p>Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya kusoma kwa ufasha na dhana hii katika masomo ya <i>English Language Activities</i> na <i>Indigenous Language Activities</i>.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.3 Kuandika	2.3.1 Hati nadhifu - Herufi kubwa (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maumbo ya herufi kubwa, b) kuandika herufi kubwa ipasavyo kwa kuzingatia maumbo yake, c) kufurahia kuandika herufi kubwa ipasavyo kwa kuzingatia maumbo yake.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kushirikiana na wenzake kutambua herufi kubwa kwenye kitabu, kadi maneno, chati au vifaa vya kidijitali, ● kutambua maumbo ya herufi kubwa akiwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kwa kutumia kifaa cha kidijitali, ● kushirikiana na wenzake katika kikundi kuandika herufi kubwa ipasavyo, ● kuandika herufi kubwa ipasavyo kitabuni au kwenye kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, ● kushirikiana na wenzake kutathmini herufi kubwa alizoandika. 	Je, ni herufi gani kubwa unazojua kuandika?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi kutambua maumbo ya herufi kubwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika herufi kubwa akitumia kifaa cha kidijitali. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi wake kuandika herufi kubwa akiwa nyumbani kwa kuzingatia maumbo yafaayo. ● Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kuandika herufi kubwa ipasavyo. 				

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kikundi.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.
- Amani: mwanafunzi anaposhirikiana kwa utulivu na wenzake kutathmini herufi kubwa alizoandika.

Masuala mtambuko:

- Mtazamo wa ukuaji wa binadamu: mwanafunzi anapojitahidi kuandika herufi kubwa kwa kuzingatia maumbo yake, ukakamavu wake unajengeka.
- Haki na majukumu ya kibinadamu: mwanafunzi anapowathamini wenzake na kushirikiana katika shughuli za kikundi

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya uandishi wa herufi kubwa na dhana kama hii inayoshughulikiwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
2.4 Sarufi	2.4.1 Umoja na Wingi wa Majina (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi, b) kuandika majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi, c) kuchangamkia kuzungumzia vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua majina ya vitu katika mazingira yake kwa kutazama vitu halisi, picha au vifaa vya kidijitali <i>k.v. vifaa vya nyumbani</i>, ● kutaja majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, ● kuimba wimbo unaotaja vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, ● kusoma majina ya vitu katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, ● kuandika majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi akishirikiana na wenzake, ● kujaza nafasi kwa kutumia majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi, ● kuambatanisha michoro na majina ya vitu katika mazingira yake akishirikiana na wenzake. 	Je, ni vitu gani hupatikana katika mazingira ya darasani na nyumbani?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu katika kutambua majina ya vitu katika mazingira yake.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotaka kujua majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia majina ya vitu vinavyopatikana katika mazingira yake.
- Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutaja majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika vikundi kutaja majina ya vitu kwenye mazingira yake katika umoja na wingi.
- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Uzalendo: mwanafunzi anapoimba wimbo unaotaja vitu katika mazingira yake.

Masuala mtambuko:

- Utunzaji wa mazingira: mwanafunzi anapoandika majina ya vitu vinavyopatikana katika mazingira yake katika umoja na wingi
- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kutambua umoja na wingi wa vitu katika mazingira yao.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya umoja na wingi kama inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

3.0 TARAKIMU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>3.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>3.1.1 Maneno ya Adabu na Heshima</p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua maneno ya adabu na heshima yanayotumiwa katika jamii,</p> <p>b) kutumia ipasavyo maneno ya adabu na heshima katika mawasiliano,</p> <p>c) kuthamini matumizi ya maneno ya adabu na heshima katika mawasiliano ya kila siku.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maneno ya heshima (<i>asante, pole, tafadhali</i>) kutoka kwenye chati, kadi maneno, mti maneno, kitabu n.k akishirikiana na wenzake, ● kutazama michoro mbalimbali na kujadili neno linalofaa kutumiwa katika shughuli husika (<i>k.v. mtu akipokea zawadi, mtu akitaka kupishwa apite</i>) akishirikiana na wenzake, ● kusikiliza mazungumzo (<i>k.v. kutoka kwa wanafunzi wenzake, kifungu katika kifaa cha kidijitali</i>) kisha kutambua maneno ya adabu na heshima yaliyotumika, ● kuigiza mazungumzo mafupi yanayotumia maneno ya heshima wakiwa na wenzake, 	<p>Je, tunaweza kuonyesha heshima na adabu kwa wenzetu kwa kufanya nini?</p>

			<ul style="list-style-type: none"> ● kuzungumza na mzazi au mlezi huku wakitumia maneno ya heshima yanayotumiwa katika jamii na kuambatanisha na hisia zifaazo. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana kikamilifu na wenzake katika kikundi kujadili matumizi ya maneno ya adabu na heshima. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunza matumizi ya maneno ya adabu na heshima. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapozungumza na mzazi au mlezi kwa kutumia maneno ya adabu na heshima kutoka katika jamii yake. ● Uraia: mwanafunzi anapojua kutumia maneno ya adabu na heshima ipasavyo ili kuimarisha mahusiano katika jamii. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali ambavyo anatumia kujifunzia maneno ya adabu na heshima. ● Heshima: mwanafunzi anapotumia maneno ya heshima na adabu katika mawasiliano ya kawaida. ● Upendo: mwanafunzi anapotangamana na wenzake bila kuzozana katika shughuli za kikundi. 				
<p>Masuala mtambuko:</p> <p>Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anapotumia maneno ya adabu kuonyesha heshima kwa wenzake na jamii.</p>				
<p>Uhusiano na masomo mengine</p> <p>Mwanafunzi anaweza kuhusisha matumizi ya maneno ya adabu na heshima na masomo ya <i>English Language Activities</i> na <i>Indigenous Language Activities</i> kwa sababu masomo haya hufundisha maneno haya. Somo la <i>Mathematics Activities</i> pia linazungumzia dhana ya tarakimu.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.2 Kusoma	3.2.1 Kusoma kwa Ufahamu <i>Kifungu</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> kusoma kifungu chepesi cha ufahamu chenye maneno 6-12 kuhusu suala lengwa na kutambua msamiati wa suala lengwa (<i>k.v moja, mbili, tatu, nne, tano, sita, saba, nano, tisa, kumi</i>) akishirikiana na wenzake, kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu akiwa na wenzake, kujibu maswali kutokana na kifungu alichokisoma, kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano, kumweleza mzazi au mlezi kuhusu tarakimu alizojifunza. 	Je, unajua hadithi kuhusu nini?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu kuhesabu nambari moja hadi kumi. Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kutazama na kusikiliza wimbo kuhusu tarakimu. Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kuhesabu nambari kuanzia moja hadi kumi. 				

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuhesabu tarakimu na kueleza ujumbe wa kifungu.
- Heshima: mwanafunzi anapowapa wenzake nafasi ya kutoa maoni yao katika kikundi wanapojadili ujumbe katika kifungu.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano.

Masuala mtambuko:

Elimu ya pesa: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha kusoma kwa ufasaha na kama inavyofanywa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Somo la *Mathematics Activities* pia linazungumzia dhana ya tarakimu.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.3 Kuandika	3.3.1 Hati Nadhifu Herufi Ndogo (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maumbo ya herufi ndogo katika maandishi, b) kuandika herufi ndogo kwa kuzingatia maumbo yake, c) kufurahia kuandika herufi ndogo ipasavyo ili kuimarisha mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maumbo ya herufi ndogo kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali, ● kushirikiana na wenzake kutambua herufi ndogo kwenye kitabu, chati au chombo cha kidijitali, ● kuandika herufi ndogo ipasavyo kitabuni au kwenye kifaa cha kidijitali, ● kushirikiana na wenzake kutambua maumbo ya herufi ndogo kwenye chati, kitabuni, au chombo cha kidijitali, ● kushiriki kuimba nyimbo kuhusu herufi ndogo, ● kumwonyesha mzazi au mlezi herufi alizoandika ili azitolee maoni. 	Je, unazingatia nini ili kuandika kwa hati nadhifu?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua herufi ndogo kwenye kitabu, chati au kifaa cha kidijitali.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapoandika herufi ndogo akitumia kifaa cha kidijitali.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotumia herufi ndogo kuandika katika mazingira tofauti na darasa.
- Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kuandika herufi ndogo ipasavyo.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi huku akiheshimu maoni yao.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapoandika herufi ndogo ipasavyo kitabuni au kwenye kifaa cha kidijitali.
- Amani: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa utulivu kutambua herufi ndogo kwenye kitabu, chati au chombo cha kidijitali.

Masuala mtambuko:

Mtazamo wa ukuaji wa binadamu: mwanafunzi anapojitahidi kuandika herufi kubwa kwa kuzingatia maumbo yake, ukakamavu wake unajengeka.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha kuanduika hati nadhifu na vile inavyofanywa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Somo la *Mathematics Activities* pia linazungumzia dhana ya tarakimu.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
3.4 Sarufi	3.4.1 Matumizi ya Huyu na Hawa (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya huyu na hawa kutokana na picha, b) kutumia huyu na hawa ipasavyo katika mazungumzo, c) kuchangamkia matumizi ya huyu na hawa katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua matumizi ya huyu na hawa katika picha, ● akiwa kwenye kikundi kutumia huyu na hawa k.v. <i>Mwanafunzi huyu - wanafunzi hawa</i>, ● kutunga sentensi zinazojumuisha matumizi ya huyu na hawa, ● kusoma sentensi zinazojumuisha matumizi ya huyu na hawa, ● kumtungia mwenzake sentensi kwa kutumia huyu na hawa katika kikundi, ● kujaza nafasi katika daftari kwa kutumia huyu na hawa. 	Maneno huyu na hawa hutumikaje katika mawasiliano?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutunga sentensi akitumia huyu na hawa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia tarakilishi kuburura majibu sahihi na kuyatia kapuni. ● Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutumia huyu na hawa ipasavyo katika sentensi. 				

● **Maadili:**

- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kufanya zoezi huku akizingatia utunzaji unaofaa.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kutumia **huyu** na **hawa**.
- Uadilifu: mwanafunzi anapowatumia wenzake katika kikundi sentensi zenye maadili kwa kutumia **huyu** na **hawa**.

Masuala mtambuko:

Uongozi na utawala mwema: mwanafunzi anapowaongoza wenzake kutunga sentensi katika kikundi.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha matumizi ya huyu na hawa na matumizi ya vipashio vya kisarufi katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
Somo la *Mathematics Activities* pia linazungumzia dhana ya tarakimu.

4.0 SIKU ZA WIKI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>4.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>4.1.1 Matamshi Bora <i>Sauti: (/n/, /o/, /w/, /e/, /i/, /h/)</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua sauti lengwa katika matini, b) kutamka sauti lengwa ipasavyo ili kuimarisha mazungumzo, c) kutamka silabi za sauti lengwa ipasavyo, d) kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa, e) kuchangamkia nafasi ya matamshi bora katika mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua sauti lengwa katika kadi maneno, chati, mti maneno au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, • kutumia teknolojia (<i>k.v. papaya</i>) kusikiliza matamshi bora ya sauti lengwa, • kusikiliza mwalimu au mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa akiwa na wenzake, • kutamka sauti pamoja na mwalimu, • kutamka sauti lengwa akishirikiana na wenzake, • kusikiliza silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali k.v. 	<p>Ni sauti zipi unazojua kutamka vizuri?</p>

			<p><i>kinasasauti na rununu</i> kisha kutamka silabi za sauti lengwa akishirikiana na wenzake,</p> <ul style="list-style-type: none"> • kusikiliza maneno yenye sauti lengwa yakisomwa na mwalimu kisha kutamka maneno hayo, • kumtamkia mzazi au mlezi sauti alizojifunza. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka sauti lengwa. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunza matamshi bora ya sauti lengwa. • Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutamka sauti lengwa na silabi ipasavyo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujifunza matamshi ya sauti lengwa, silabi na maneno ya sauti lengwa. • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutamkiana na kurekebishana matamshi ya sauti lengwa. • Haki za kijamii: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake kutoka jamii mbalimbali. 				
<p>Masuala mtambuko: Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapotamka maaneno yenye sauti lengwa ipasavyo katika mawasiliano.</p>				
<p>Uhusiano na masomo mengine: Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya matamshi bora katika Kiswahili na yale yanayofanywa katika masomo ya <i>English Language Activities na Indigenous Language Activities</i>.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za ujifunzaji zililopendekezwa	Swali dadisi lililopendekezwa
<p>4.2 Kusoma</p>	<p>4.2.1 Kusoma kwa Ufasaha</p> <p><i>Sauti: (/n/, /o/, /w/, /e/, /i/, /h/)</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi,</p> <p>b) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora,</p> <p>c) kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti</p> <p>d) kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo</p> <p>e) kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kutambua sauti lengwa (/n/, /o/, /w/, /e/, /i/, /h/) katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akiwa peke yake na wenzake, • kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake, • kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti akishirikiana na wenzake, • kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (<i>maneno 15 kwa dakika na kwa kuzingatia viakifishi</i>) akishirikiana na wenzake, • kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti, 	<p>Je, unaweza kusoma silabi zipi?</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti ili amtolee maoni. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi kutambua sauti lengwa. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusoma kifungu. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi kwa kuzingatia sauti lengwa. • Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kusoma kwa ufasaha. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani. • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia kujifunzia. • Amani: mwanafunzi anaposhirikiana kwa utulivu na wenzake kusoma na kuheshimu maoni ya wenzake kuhusu usomaji wake. 				
<p>Masuala mtambuko:</p> <p>Haki za watoto: mwanafunzi anapowapa wenzake nafasi ya kusoma kifungu hadi wamalize wakiwemo wale wasiosoma kwa kasi.</p>				
<p>Uhusiano na masomo mengine:</p> <p>Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya sauti na vile inavyofanywa katika masomo ya <i>English Language Activities</i> na <i>Indigenous Language Activities</i>.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa	Swali dadisi lililopendekezwa
4.3 Kuandika	4.3.1 Hati Nadhifu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua nafasi baina ya herufi katika maneno, b) kuandika maneno kwa kuunganisha silabi, c) kufurahia kuandika maneno kwa kuzingatia nafasi ifaayo baina ya herufi.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kuonyesha nafasi baina ya herufi zinazounda maneno kwenye kitabu, chati au chombo cha kidijitali, ● kushirikiana na wenzake katika vikundi kutambua nafasi baina ya herufi katika maneno, ● kuandika daftarinini maneno kwa kuunganisha silabi akizingatia nafasi ifaayo baina ya herufi zinazounda maneno. 	Je, kwa nini tunafaa kuandika kwa hati nadhifu?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu katika shughuli za kikundi kutambua nafasi baina ya herufi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika maneno kwa kuzingatia nafasi ifaayo baina ya herufi kwa kutumia kifaa cha kidijitali. ● Kujiamini: mwanafunzi anapofaulu kutambua nafasi baina ya herufi katika maneno. 				

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kufanya shughuli ya kikundi kwa pamoja.

Masuala mtambuko:

Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anapowathamini wenzake wanaposhirikiana katika shughuli za kikundi.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha kuandika hati nadhifu na vile inavyofanywa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Somo la *Mathematics Activities* pia linazungumzia dhana ya tarakimu.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lirilopendekezwa
4.4 Sarufi	4.4.1 Umoja na Wingi wa Majina (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi, b) kutumia majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi, c) kuchangamkia kuzungumzia vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua majina ya vitu katika mazingira yake ya darasani kwa kutazama vitu halisi, picha au vifaa vya kidijitali, ● kuimba wimbo unaotaja vitu katika mazingira yake, ● kusoma majina ya vitu vinavyopatikana katika mazingira yake katika umoja na wingi, ● kujaza nafasi kwa kutumia majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi, ● kumzungumzia mzazi au mlezi wake kuhusu vitu katika mazingira ya nyumbani kwa kutumia majina yafaayo katika umoja na wingi. 	Je, ni vitu gani vya darasani unavyoweza kutaja katika umoja na wingi?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutambua vitu katika mazingira yake. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapojitahidi kujua majina ya vitu katika mazingira yake katika umoja na wingi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia majina ya vitu katika umoja na wingi. 				

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kutumia umoja na wingi.
- Uadilifu: mwanafunzi anapotumia umoja na wingi katika mawasiliano kwa kutunga sentensi zenye maadili.

Masuala mtambuko:

Elimu ya mazingira na tabia nchi: mwanafunzi anapotaja vitu katika mazingira yake kwa umoja na wingi.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya sarufi katika kiswahili na inavyofanywa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

5.0 MIMI NA WENZANGU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
<p>5.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>5.1.1 Ufahamu wa Kusikiliza <i>Kifungu</i> (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua msamiati wa suala lengwa katika kifungu, kutunga sentensi sahihi akitumia msamiati uliotumiwa, kusikiliza kifungu anachosomewa cha maneno kati ya 15-20 na kupata ujumbe, kujibu maswali kuhusu hadithi aliyosikiliza, kuchangamkia kusikiliza kifungu ili kujenga ari ya kusoma. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kusikiliza kifungu cha maneno kati ya 15-20 kikisomwa na mwalimu au kupitia vifaa vya kiteknolojia kushirikiana na wengine kujadili picha zilizojumuishwa kwenye hadithi, kutabiri kitakachotokea kwenye hadithi, kuthibitisha utabiri wake baada ya kusikiliza hadithi, kutunga sentensi akitumia msamiati uliotumika kwenye hadithi, kujibu maswali kutokana na kifungu, kujadiliana kuhusu hadithi waliyosomewa katika kikundi. 	<ol style="list-style-type: none"> Unatarajiwa kufanya nini unaposomewa hadithi? Unawezaje kupata ujumbe katika kifungu cha hadithi unachosome wa?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujadili picha katika hadithi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika ujifunzaji.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposikiliza kifungu kikisomwa.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapofikiria maana ya msamiati na kuutumia katika sentensi.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanaposhirikiana kusikiliza na kujadiliana.
- Upendo: mwanafunzi anapowashirikisha wengine katika matumizi ya vifaa vya kidijitali darasani.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapojibidiisha kusikiliza kifungu na kujibu maswali.

Masuala mtambuko

- Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kujadili picha kwenye kifungu.

Uhusiano na masomo mengine

Mwanafunzi anaweza kuhusisha ufahamu wa kusikiliza na ule unaofunzwa katika somo la *English Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.2 Kusoma	5.2.1 Kusoma kwa Ufahamu Kifungu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, c) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua msamiati kuhusu suala lengwa (<i>k.v. mimi, wenzangu</i>) kutoka kwenye kadi maneno, chati, mti maneno, kapu maneno akishirikiana na wenzake, ● kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano, ● kusoma kifungu chepesi cha maneno 13-16 kuhusu suala lengwa na kutambua msamiati wa suala lengwa akishirikiana na wenzake, ● kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu akishirikiana na wenzake, ● kumweleza mzazi au mlezi kuhusu ujumbe aliopata kutokana na kifungu alichosoma. 	Ni mambo gani unayoweza kujifunza katika hadithi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuchangia kikamilifu katika shughuli za kikundi kutambua ujumbe katika kifungu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kujifunzia.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapomshirikisha mzazi au mlezi wake kusoma ufahamu kuhusu suala lengwa na kueleza ujumbe.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anapotangamana na wenzake katika shughuli za kikundi kujadili picha na ujumbe katika kifungu.
- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kusoma kifungu.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anaposoma kifungu na kumweleza mzazi au mlezi ujumbe aliopata.

Masuala mtambuko:

Haki za watoto: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha kusoma kwa ufahamu katika somo hili na ule unaofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.3 Kuandika	5.3.1 Matumizi ya Kikomo (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua alama ya kikomo katika maandishi, b) kuandika alama ya kikomo ifaavyo katika daftari, c) kutumia ipasavyo alama ya kikomo katika sentensi, d) kufurahia kutumia alama ya kikomo ipasavyo katika sentensi.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua alama ya kikomo (.) katika sentensi kitabuni, kwenye chati au kifaa cha kidijitali akishirikiana na wenzake, • kuandika sentensi daftarini au kutumia kifaa cha kidijitali kisha aweke alama ya kikomo, • kutumia alama ya kikomo ipasavyo mwishoni mwa sentensi akishirikiana na wenzake, • kumwonyesha mzazi au mlezi alama ya kikomo na kuitumia ipasavyo katika sentensi. 	Alama gani zinazotumika katika kuandika sentensi?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua alama ya kikomo na kuitumia katika sentensi. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotambua alama ya kikomo katika maandishi. • Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kutumia alama ya kikomo ipasavyo kuandika sentensi. 				

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika katika kikundi.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

Kujitambua: mwanafunzi anapotumia alama ya kikomo kwa usahihi na kuwaonyesha wenzake.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha matumizi ya alama ya kikomo na jinsi inavyotumika katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
5.4 Sarufi	5.4.1 Matumizi ya -angu na -etu (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya -angu na -etu katika miktadha mbalimbali, b) kutumia -angu na -etu katika mazungumzo kwa ufasaha ili kuimarisha mawasiliano, c) kufurahia kutumia -angu na -etu katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutambua matumizi ya -angu na -etu kwa kurejelea vitu katika mazingira yake, • kuigiza matumizi ya -angu na -etu akiwa na wenzake katika kikundi kwa kutumia vitu anavyomiliki k.v. <i>kitabu changu – vitabu vyetu; rafiki yangu - marafiki zetu,</i> • kusoma sentensi zinazotumia maneno -angu na -etu, • kukamilisha sentensi zenye matumizi ya -angu na -etu, • kujaza nafasi kwa kutumia -angu na -etu. 	Je, ni maneno gani unayotumia kuonyesha kuwa kitu ni chako au ni chenu?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi kujadili matumizi ya -angu na -etu. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapotumia -angu na -etu katika mawasiliano. • Kujiamini: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya -angu na -etu. 				

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuigiza matumizi ya **-angu** na **-etu**.
- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu maoni ya wenzake wakati wa shughuli za kikundi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya **-angu** na **-etu** akiwa na wenzake katika kikundi.

Masuala mtambuko:

- Haki za watoto: mwanafunzi anaposoma sentensi kuhusu suala lengwa.
- Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapowasiliana na wenzake kwa ufasaha akitumia **-angu** na **-etu**.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha matumizi dhana ya -angu na -etu na vipashio vya kisarufi vinavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

6.0 MWILI WANGU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>6.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>6.1.1 Matamshi Bora</p> <p><i>Sauti: (/s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/)</i></p> <p>(vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua sauti lengwa katika kadi maneno,</p> <p>b) kutamka sauti lengwa ipasavyo ili kuimarisha mazungumzo,</p> <p>c) kutamka silabi za sauti lengwa ipasavyo,</p> <p>d) kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa,</p> <p>e) kuchangamkia nafasi ya matamshi bora katika mawasiliano.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kushiriki katika kutambua sauti lengwa katika kadi maneno, ● kusikiliza matamshi ya sauti lengwa kutoka kwa mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali, ● kutamka sauti lengwa akiwa na mwalimu kisha akishirikiana na wenzake, ● kusikiliza silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali k.v. kinasasauti na rununu, ● kutamka silabi alizosisikiliza ipasavyo akishirikiana na wenzake, ● kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa akishirikiana na wenzake, 	<p>Ni sauti zipi unazojua kutamka?</p>

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua na kutamka sauti lengwa.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kujifunza matamshi ya sauti lengwa.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotamka ipasavyo sauti na silabi za sauti lengwa.

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutamkiana na kurekebishana matamshi ya sauti lengwa.
- Haki za kijamii: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake kutoka jamii mbalimbali.
- Amani: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutamkiana na kurekebishana matamshi ya sauti lengwa kwa utulivu.

Masuala mtambuko:

- Usafi wa kibinafsi: mwanafunzi anapotamka maneno ya sauti lengwa kuhusu suala lengwa k.v. usafi, sabuni na bafu.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya matamshi bora katika somo la Kiswahili na vile inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la *Environmental Activities* linaloshughulikia sehemu za mwili.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>6.2 Kusoma</p>	<p>6.2.1 Kusoma kwa Ufasaha <i>Sauti: (/s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/)</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti, kusoma kifungu chepesi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa (/s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/) katika kifungu Chepesi cha hadithi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye maneno yenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye maneno yenye sauti lengwa kwa kuzingatiakiwango kifaacho cha sauti akishirikiana na wenzake, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye maneno yenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (<i>maneno 20 kwa dakika na kuzingatia viakifishi</i>) akishirikiana na wenzake, kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali, nk akishirikiana na wenzake, kuzingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kwa sauti inayosikika, 	<p>Je, ni kwa nini unafaa kutamka maneno vizuri unaposoma?</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika shughuli za kikundi kutambua sauti lengwa. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kijiditali kusoma kifungu. • Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposoma kifungu chepesi cha hadithi kwa kuzingatia sauti lengwa. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwajibikaji: mwanafunzi anapotunza vifaa vya kidijitali anavyotumia kujifunzia. • Amani: mwanafunzi anaposhirikiana kwa utulivu na wenzake kusoma na kuheshimu maoni ya wenzake kuhusu usomaji wake. 				
<p>Masuala mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usafi wa kibinafsi: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa. • Haki za watoto: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa. 				
<p>Uhusiano na masomo mengine:</p> <p>Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya matumizi ya sauti za herufi kama inavyofunzwa katika masomo ya <i>English Language Activities na Indigenous Language Activities</i>.</p> <p>Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la <i>Environmental Activities</i> linaloshughulikia hali ya mazingira.</p>				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilibendekezwa
<p>6.3 Kuandika</p>	<p>6.3.1 Tahajia Imla (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua maneno yasiyozidi silabi tatu kutokana na suala lengwa, b) kuandika kwa usahihi maneno yasiyozidi silabi tatu kwa kuunganisha silabi kuunda neno, c) kufurahia kuandika maneno kwa usahihi. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maneno yasiyozidi silabi tatu kutokana na suala lengwa kwa kusomewa na mwalimu au katika kifaa cha kidijitali, ● kusikiliza maneno yasiyozidi silabi tatu ya kiwango chake yakisomwa na mwalimu au kutoka kwa kifaa cha kidijitali (<i>k.v radio</i>) na kuyaandika, ● kushirikiana na wenzake kuandika maneno yasiyozidi silabi tatu ya kiwango chake, kwa kuunganisha silabi kuunda neno, ● kuyakosoa maneno aliyoyaendeleza visivyofaa kwa kushirikiana na wenzake. 	<p>Je, ni maneno gani ya silabi tatu unayajua?</p>

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kupitia kazi ya imla.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kutumia kifaa cha kidijitali kusikiliza maneno yasiyozidi silabi tatu.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kuandika maneno aliyosomewa yasiyozidi silabi tatu kwa usahihi.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Amani: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa utulivu kuandika maneno yasiyozidi silabi tatu.

Masuala mtambuko:

Usafi wa mtu binafsi: mwanafunzi anapoandika maneno kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana kuandika imla kama inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la *Environmental Activities* linaloshughulikia sehemu za mwili.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
6.4 Sarufi	6.4.1 Matumizi ya -zuri na -baya (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya -zuri na -baya katika kifungu, b) kutumia -zuri na -baya katika sentensi ili kuimarisha mawasiliano, c) kufurahia kutumia -zuri na -baya katika mawasiliano ya kila siku.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua matumizi ya -zuri na -baya kwa kurejelea vitu katika mazingira yake, ● kutumia -zuri na -baya akiwa na wenzake katika kikundi kurejelea vitu katika mazingira yake, ● kusikiliza matumizi ya -zuri na -baya kwa kutumia kifaa cha kidijitali, ● kusoma sentensi zinazotumia maneno - zuri na -baya, ● kukamilisha sentensi zenye matumizi ya -zuri na -baya, ● kujaza mapengo kwa kutumia - zuri na -baya, ● kumtaja mzazi au mlezi vitu nyumbani kwa kutumia -zuri na - baya. 	Je, ni maneno gani unayotumia kuelezea vitu vinavyokupendeza au visivyokupendeza?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapotumia -zuri na -baya akiwa na wenzake katika kikundi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kusikiliza matumizi ya -zuri na -baya. ● Ubunifu: mwanafunzi anapotumia -zuri na -baya. ● Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotumia -zuri na -baya. 				

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapotangamana na wenzake kwa heshima katika shughuli za kikundi.
- Amani: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa utulivu kutumia anapotumia **-zuri** na **-baya**.

Masuala mtambuko:

- Afya na usafi: mwanafunzi anaposoma sentensi kuhusu suala lengwa.
- Mahusiano ya jamii: mwanafunzi anapotunga sentensi akiwa na wenzake kurejelea vitu katika mazingira yake.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vivumishi na jinsi inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la *Environmental Activities* linaloshughulikia hali ya mazingira.

7.0 USAFI WA MWILI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
7.1 Kusikiliza na Kuzungumza	7.1.1 Maagizo (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> kutambua maagizo mepesi yanayotolewa darasani, kutoa na kufuata maagizo mepesi yanayotumiwa darasani, kubainisha maagizo yanayopaswa kufuatwa katika mazingira yake, kuthamini umuhimu wa maagizo katika maisha ya kila siku. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> kutambua maagizo kwa kutazama video ya maagizo, kutoa na kufuata maagizo (<i>kama vile simama, keti, andika na chora</i>) akiwa na wenzake katika kikundi, kueleza kuhusu maagizo yafaayo na yasiyofaa kufuatwa, kushiriki katika mazungumzo ya matokeo ya kufuata na kutofuata maagizo, kuimba na kuigiza nyimbo zinazohusu maagizo. 	Ni maagizo yapi yanayotakiwa kufuatwa na yasiyotakiwa kufuatwa katika mazingira tofauti?
Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: <ul style="list-style-type: none"> Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu katika kutoa na kuitikia maagizo ipasavyo. Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kujifunzia maagizo. 				

- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapojifunza maagizo yanayotumiwa katika jamii yake.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotambua na kufuata maagizo yafaayo.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapofuata maagizo na kuheshimu nafasi za wenzake katika shughuli za kikundi.
- Uadilifu: mwanafunzi anapotoa na kufuata maagizo yafaayo.

Masuala mtambuko:

Afya na usafi: mwanafunzi anapotoa au kufuata maagizo kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya maagizo na kama inavyofunzwa katika masomo haya ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la *Environmental Activities* linaloshughulikia hali ya mazingira.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa	Swali dadisi lililopendekezwa
7.2 Kusoma	7.2.1 Kusoma kwa Ufahamu <i>Kifungu</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, b) kutabiri yatayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha, c) kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, d) kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu, e) kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma kifungu chepesi cha maneno 17-22- kuhusu suala lengwa na kutambua msamiati wa suala ● lengwa (<i>mimi, wenzangu</i>) akishirikiana na wenzake, ● kutambua msamiati kuhusu suala lengwa (<i>k.v. mimi, wenzangu, oga, nawa osha, maji, sabuni</i>) kutoka kwenye kadi maneno, chati, ● mti maneno, kapu maneno akishirikiana na wenzake, ● kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu akishirikiana na wenzake, ● kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano, ● kumweleza mzazi au mlezi kuhusu ujumbe aliopata kutokana na kifungu alichosoma. akishirikiana na wenzake, 	Je, unapenda kusoma kuhusu nini?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine katika kikundi kutabiri kwa kutazama picha na kusoma hadithi.
- Uwazaji kwa kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotabiri yatakayotokea katika hadithi kwa kuzingatia picha.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunzia.

Maadili:

- Uwajibikaji: mwanafunzi anapowaeleza wenzake ujumbe aliopata kutokana na kifungu.
- Amani: mwanafunzi anapowaeleza wenzake kwa utulivu ujumbe aliopata kutokana na kifungu alichosoma.

Masuala mtambuko:

- Mahusiano ya kijamii: mwanafunzi anapowapa wenzake fursa ya kujieleza katika shughuli za kikundi.
- Afya na usafi: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana kusoma kwa ufahamu katika Kiswahili na vile inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la *Environmental Activities* linaloshughulikia hali ya mazingira.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
7.3 Kuandika	7.3.1 Kuandika maneno ipasavyo (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno yanayotokana na suala lengwa, b) kuandika maneno yanayohusu suala lengwa kwa kuunganisha silabi ili kuunda neno, c) kufurahia uandishi wa maneno katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maneno mepesi yanayotokana na suala lengwa (k.v : <i>oga, nawa, osha, maji, sabuni</i>), ● kuandika maneno yanayotokana na suala lengwa daftarinini au kwenye kifaa cha kidijitali kwa kuunganisha silabi kuunda neno akishirikiana na wenzake, ● kushirikiana na wenzake kujadili na kurekebisha makosa katika maandishi yake. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ni maneno gani unayoweza kuandika kwa kuunganisha silabi? 2. Kwa nini ni muhimu kujifunza kuandika?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kuandika maneno kwa kuunganisha silabi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia kifaa cha kidijitali kuandika maneno. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kuandika maneno ipasavyo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kazi za kikundi na kuheshimu maoni yao. ● Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapoandika maneno kuhusu suala lengwa. 				

Masuala mtambuko:

- Afya na usafi: mwanafunzi anapoandika maneno kuhusu suala lengwa.
- Matumizi yafaayo ya vitu nyumbani: mwanafunzi anapojadili kuhusu matumizi ya vitu vya kudumisha usafi k.v. sabuni, maji na nguo.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana kuandika katika masomo ya *English Language Activities na Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la *Environmental Activities* linaloshughulikia hali ya mazingira.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
7.4 Sarufi	7.4.1 Ukanushaji (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja na wingi katika vifungu, b) kutumia ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja na wingi katika kifungu kwa usahihi, c) kuchangamkia matumizi ya ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja na wingi katika mawasiliano.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> • kutenda vitendo atakavyoagizwa na mwalimu kwa kuashiria nafsi ya kwanza umoja, • kutenda vitendo vyake mwenyewe na kusema anachokifanya, • kutambua ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja, • kushirikiana na wenzake katika kikundi kukanusha sentensi katika nafsi ya kwanza umoja, • kukamilisha sentensi zinazoashiria ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja kwa kuelekezwa na mwalimu, • kusikiliza sentensi kwa kutumia kifaa cha kidijitali zilizokanushwa akielekezwa na mwalimu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unafanya nini sasa? 2. Kama haukufanya mambo uliyotaja ulingesemaje?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kutunga sentensi akiwa na wenzake katika kikundi. • Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anpofikiria kuhusu sentensi atakazotunga akitumia nafsi ya kwanza na namna ya kuzikanusha. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kusikiliza sentensi. 				

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wa wenzake katika shughuli za kikundi wanapotungiana sentensi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapofanya zoezi kwa kutumia kifaa cha kidijitali na kukitunza ipasavyo.

Masuala mtambuko:

- Afya na usafi: mwanafunzi anapotunga sentensi kwa kutumia msamiati wa suala lengwa.
- Matumizi yafaayo ya vitu nyumbani: mwanafunzi anapotumia maneno kuhusu vitu vya kudumisha usafi k.v. sabuni, maji na nguo.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya ukanusho na jinsi inavyofunzwa katika *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la *Environmental Activities* linaloshughulikia hali ya mazingira.

8.0 VYAKULA VYETU

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lilizopendekezwa
<p>8.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>8.1.1 Matamshi bora</p> <p><i>Sauti: (/j/, /r/, /p/, /f/, /v/, /sh/)</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika kadi maneno, kutamka sauti lengwa ipasavyo ili kuimarisha mazungumzo, kutamka silabi za sauti sauti lengwa ipasavyo, kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa, kuchangamkia nafasi ya matamshi bora katika mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kushiriki katika kutambua sauti lengwa katika kadi maneno, kusikiliza mwalimu au mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa, kutamka sauti alizosisikiliza pamoja na mwalimu na mwishowe kutamka akishirikiana na wenzake, kutumia vifaa vya kidijitali (<i>k.v. papaya</i>) kusikiliza matamshi bora ya sauti lengwa, kutamka sauti lengwa ashirikiana na wenzake, kusikiliza silabi za sauti lengwa zikitamkwa na 	<p>Kwa ninini muhimu kutamka maneno ipasavyo?</p>

			<p>mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali k.v. kinasasauti na rununu,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutamka silabi alizosisikiliza ipasavyo akishirikiana na wenzake, ● kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa akiwa na wenzake, ● kumwomba mzazi au mlezi kutumia kifaa cha kidijitali kama vile rununu ili kusikiliza matamshi ya sauti lengwa. 	
<ul style="list-style-type: none"> ● Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu katika shughuli za kikundi kutamka sauti, silabi na maneno yenye sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia teknolojia kujifunzia matamshi bora ya sauti lengwa. ● Kujiamini: mwanafunzi anapotamka ipasavyo sauti, silabi na maneno ipasavyo. 				

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujifunza matamshi ya sauti lengwa, silabi na maneno.
- Haki za kijamii: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake kutoka jamii mbalimbali.
- Amani: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutamkiana na kurekebishana matamshi ya sauti lengwa kwa utulivu.

Masuala mtambuko:

Uzuiaji wa magonjwa: mwanafunzi anaposoma maneno yanayohusu suala lengwa atapata fursa ya kujifunza uzuiaji wa magonjwa kwa kula chakula kifaacho.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya matamshi bora na jinsi inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la *Environmental Activities* linaloshughulikia hali ya mazingira.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Liliopendekezwa
8.2 Kusoma	8.2.1 Kusoma kwa Ufasaha <i>Sauti: (/j/, /r/, /p/, /f/, /v/, /sh/)</i> (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora akishirikiana na wenzake, kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti akishirikiana na wenzake, kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo (<i>maneno 25 kwa dakika na kwa kuzingatia viakifishi</i>) akishirikiana na wenzake, kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali, nk akishirikiana na wenzake, akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kwa sauti inayosikika, 	Matamshi bora na sauti inayosikika yana umuhimu gani katika kusoma?

			<ul style="list-style-type: none"> • kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kwa sauti inayosikika. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki kikamilifu katika shughuli za kikundi kutambua silabi, maneno na sentensi zenye sauti lengwa. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutambua silabi, maneno na sentensi zenye sauti lengwa. • Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kusoma kifungu cha hadithi ifaavyo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibikia majukumu aliyopewa katika kikundi. • Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kusoma kwa ufasaha ili kufankisha mawasilano. 				
<p>Masuala mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matumizi yafaayo ya vitu nyumbani: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu vyakula k.v. vyakula vinavyotumiwa nyumbani. • Upataji wa pesa: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu vyakula k.v. uuzaji wa vyakula. 				
<p>Uhusiano na masomo mengine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya silabi katika somo hili na dhana zinazofunzwa katika masomo ya <i>English Language Activities</i> na <i>Indigenous Language Activities</i>. • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la <i>Environmental Activities</i> linaloshughulikia hali ya mazingira.. 				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Liliopendekezwa
8.3 Kuandika	8.3.1 Tahajia (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: a) kutambua tahajia sahihi katika sentensi, b) kuandika sentensi tatu kuhusu suala lengwa akizingatia tahajia sahihi, c) kuchangamkia matumizi ya tahajia sahihi katika uandishi wa sentensi.	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua sentensi zinazohusu suala lengwa zenye tahajia sahihi kwa kutumia nyenzo kama vile: kadi za majina, mti maneno, kapu maneno, chati, kifungu au kifaa cha kidijitali, ● kusoma sentensi zenye tahajia sahihi kuhusu suala lengwa, ● kunakili sentensi zenye tahajia sahihi kuhusu suala lengwa kwenye daftari, ● kutunga sentensi tatu sahihi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, ● kuandika sentensi alizotunga kwa kuzingatia tahajia sahihi, ● kusoma sentensi alizoandika pamoja na wenzake katika kikundi kisha wenzake wazitolee maoni, ● kusahihisha sentensi alizoandika kwa kuzingatia tahajia, 	Kwa nini ni muhimu kuyaandika maneno na sentensi kwa usahihhi?

			<ul style="list-style-type: none"> ● Kumwonyesha mzazi au mlezi sentensi sahihi alizoandika ili apate maoni yake. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapochangia kikamilifu katika kikundi kutambua na kutunga sentensi kwa kuzingatia tahajia sahihi. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anaposhirikiana na mzazi au mlezi kuandika sentensi na kumtumia mwalimu mtandaoni. ● Ubunifu: mwanafunzi anapotunga na kuandika sentensi akizingatia tahajia sahihi. ● Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kutunga sententensi sahihi. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Heshima na umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake na kuheshimu maoni yao. ● Upendo: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kikundi. ● Amani: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kwa utulivu kuandika sentensi. ● Uwajibikaji: mwanafunzi anapoandika sentensi alizotunga kwa kuzingatia tahajia sahihi. 				
<p>Masuala mtambuko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Matumizi yafaayo ya vitu nyumbani: mwanafunzi anapoandika sentensi kuhusu suala lengwa k.v. vyakula vinavyotumiwa nyumbani. ● Elimu ya pesa: mwanafunzi anapoandika sentensi zenye tahajia sahihi kuhusu suala lengwa k.v. uuzaji wa vyakula. 				
<p>Uhusiano na masomo mengine:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika na kuzingatia tahajia inavyofunzwa katika masomo ya <i>English Language Activities na Indigenous Language Activities</i>. ● Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la <i>Environmental Activities</i> linaloshughulikia hali ya mazingira. 				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>8.4 Sarufi</p>	<p>8.4.1 Matumizi ya hiki na hivi (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua maneno hiki na hivi katika vifungu,</p> <p>b) kusoma vifungu vinavyojumuisha maneno hiki na hivi ili kuonyesha ifaavyo,</p> <p>c) kutumia maneno hiki na hivi kuonyesha vitu katika mazingira yake,</p> <p>d) kuchangamkia matumizi ya hiki na hivi katika mawasiliano ya kila siku.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua hiki na hivi kwa kutumia nyenzo halisi, kadi za majina, kapu maneno au chati, ● kusikiliza kifungu kinachohusu matumizi ya hiki na hivi katika kifaa cha kidijitali, ● kusoma vifungu vinavyojumuisha hiki na hivi kisha abainishe matumizi ya hiki na hivi, ● kuonyesha vitu mbalimbali kama vile vyakula na kuvitungia sentensi katika kikundi k.m. <i>chakula hiki – vyakula hivi</i>, ● kumtungia mwenzake sentensi katika kikundi kwa kutumia hiki na hivi, ● kutoa maoni kuhusu sentensi zilizotungwa na wenzake, ● kukamilisha vifungu vyenye mapengo kwa kutumia hiki na hivi wakiwa wawiliwawili k.m. <i>chakula _____ (hiki, hii), vyakula _____ (hivi, hizi)</i> 	<p>Unajua majina yapi ya vitu vinavyoweza kuashiriwa kwa kutumia maneno hiki na hivi?</p>

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anapochangia kikamilifu katika kikundi kwa kutunga sentensi akitumia **hiki** na **hivi**.
- Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhirikisha mzazi au mlezi wake kutambua vitu nyumbani na katika jamii vinavyoweza kuashiriwa kwa kutumia **hiki** na **hivi**.
- Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kutumia **hiki** na **hivi** ipasavyo.

Maadili:

- Uwajibikaji: mwanafunzi kufanya zoezi kwa kutumia kifaa cha kidijitali na kukitunza ipasavyo.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

- Matumizi yafaayo ya vitu nyumbani: mwanafunzi anaposoma vifungu kuhusu vyakula k.v. vyakula vinavyotumiwa nyumbani.
- Elimu ya pesa: mwanafunzi anaposoma vifungu kuhusu vyakula k.v. uuzaji wa vyakula.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha vionyeshi katika sarufi kama inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana hii na somo la *Environmental Activities* linaloshughulikia mazingira.

9.0 JIKONI

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Maswali Dadisi Yaliyopendekezwa
<p>9.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>9.1.1 Mazungumzo (Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) kutambua suala lengwa ili azungumze kulihusu, b) kuzungumza kuhusu suala lengwa akizingatia matamshi bora na ishara zifaazo, c) kujieleza kwa ujasiri, kasi ifaayo na sauti inayosikika, d) kuchangamkia mazungumzo na matamshi bora katika mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kusikiliza mazungumzo mafupi kuhusu suala lengwa kutoka kwa mwalimu, mgeni mwalikwa au kifaa cha kidijitali, ● kutazama video kuhusu mazungumzo yanayohusisha watoto, ● kuwasilisha mazungumzo yake kwa wenzake katika kikundi kwa kuzingatia matamshi bora na ishara zifaazo, ● kujieleza kwa ujasiri, kasi ifaayo na sauti inayosikika, ● kusikiliza mazungumzo ya wenzake na kutoa maoni. ● kushiriki katika mazungumzo kwa kuzingatia maagizo atakayopewa na mwalimu, ● kujieleza kwa ujasiri ili kufanikisha mawasiliano akiwa na mzazi au mlezi jikoni. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unapenda kuzungumza kuhusu mambo gani ukiwa na wenzako? 2. Unazingatia mambo gani unapozungumza mbele ya wenzako?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuwasilisha mazungumzo mbele yao.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kujifunza mazungumzo.
- Uraia: mwanafunzi anapoingiliana na wenzake katika shughuli za kikundi.

Maadili:

- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali kutazama video.
- Heshima: mwanafunzi anaposhiriki na wenzake katika mazungumzo na kuwapa nafasi.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhiriki katika mazungumzo kuhusu suala lengwa.
- Elimu ya pesa: mwanafunzi anaposhiriki katika mazungumzo kuhusu suala lengwa akielezwa na mwalimu.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya mazungumzo inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>9.2 Kusoma</p>	<p>9.2.1 Kusoma kwa Ufahamu</p> <p><i>Kifungu</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua msamiati kuhusu suala lengwa katika kifungu chepesi cha ufahamu, kutabiri yatakayotokea katika kifungu chepesi cha ufahamu kwa kuzingatia picha, kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu, kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu, kuchangamkia kusoma vifungu vya ufahamu ili kuimarisha stadi ya kusoma. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kusoma kifungu chepesi cha ufahamu chenye maneno 23-30 na kutambua msamiati wa suala lengwa (<i>k.v. kisu, kikombe, meko, sahani</i>) akishirikiana na wenzake, kutumia msamiati wa suala lengwa ipasavyo katika mawasiliano, kutabiri kitakachotokea katika hadithi akizingatia picha kwenye kifungu akishirikiana na wenzake, kuthibitisha utabiri wake kuhusu hadithi baada ya kuisoma, kueleza ujumbe wa kifungu chepesi cha ufahamu akishirikiana na wenzake, kueleza mafunzo yanayotokana na kifungu chepesi cha ufahamu akishirikiana na wenzake, kumsomea mzazi au mlezi kifungu kuhusu suala lengwa. 	<p>Je, tunaweza kujifunza mambo yapi kutokana na hadithi mbalimbali?</p>

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutambua ujumbe katika kifungu.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali katika shughuli za ujifunzaji.
- Uraia: mwanafunzi anapotangamana na wenzake katika shughuli za kikundi.
- Uwazaji kina na utatuzi wa matatizo: mwanafunzi anapotabiri matukio ya hadithi kwa kutazama picha.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kujadiliana.
- Heshima: mwanafunzi anapowaheshimu wenzake wanaposhirikiana kusoma kifungu darasani.
- Amani: mwanafunzi anaposhirikiana kwa utulivu na wenzake kusoma.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya pesa: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu shughuli za jikoni k.v. ununuzi wa vitu vya jikoni na bei yake kutokana na suala lengwa.
- Mshikamano ya kijamii: mwanafunzi anaposhiriki katika mazungumzo kuhusu suala lengwa k.v. vifaa vya jikoni.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kusoma inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities na Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
9.3 Kuandika	9.3.1 Kifungu kutokana na Picha (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ul style="list-style-type: none"> a) kutazama picha na kutambua yaliyomo, b) kuandika kifungu kuhusu yaliyomo katika picha, c) kufurahia kuandika kifungu kutokana na yaliyomo katika picha. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutazama picha na kutambua wahusika, walipo wahusika na matendo yao akiwa peke, ● kuandika daftarinini au kwenye kifaa cha kidijitali kifungu cha sentensi mbili kutokana na picha aliyoitazama, ● kumwonyesha mzazi au mlezi kifungu alichokiandika ili ampe maoni yake. 	Ni ujumbe upi unaoweza kuutoa kutokana na picha baada ya kuitazama?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi kutambua yaliyomo katika picha. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu akitumia kifaa cha kidijitali. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anapofaulu kusoma picha na kuandika kinachoendelea katika picha hiyo. 				

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kuandika.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika ujifunzaji.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapotumia vifaa vya kidijitali na anapoandika ifaavyo.

Masuala mtambuko:

- Elimu ya pesa: mwanafunzi anapotazama picha kuhusu suala lengwa.
- Matumizi yafaayo ya vitu nyumbani: mwanafunzi anapotazama picha na kutambua vifaa vya jikoni.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>9.4 Sarufi</p>	<p>9.4.1 Matumizi ya Maneno Yanayoashiria Vitendo</p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze;</p> <p>a) kutambua maneno yanayoashiria vitendo katika kifungu na mawasiliano mbalimbali,</p> <p>b) kusoma maneno yanayoashiria vitendo ili kujenga usomaji bora,</p> <p>c) kutumia maneno yanayoashiria vitendo katika sentensi ipasavyo,</p> <p>d) kufurahia kutumia maneno yanayoashiria vitendo katika mawasiliano.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kutambua maneno yanayoashiria vitendo katika kadi maneno, mti maneno, chati au vifaa vya kidijitali, ● kutaja mambo aliyofanya siku hiyo kama vile, <i>kula, kuvaa, kupika, kuwasha, kuosha, pakua,</i> ● kuigiza vitendo k.m. <i>kula, kunywa, keti, simama, nawa, choma,</i> ● kusoma maneno yanayoashiria vitendo ili kujenga usomaji bora, ● kukamilisha sentensi akitumia maneno yanayoashiria vitendo, ● kutunga sentensi zenye matumizi ya maneno yanayoashiria vitendo, ● kumtungia mwenzake katika kikundi sentensi kwa kutumia maneno yanayoashiria vitendo, ● kufanya zoezi la kujaza nafasi katika madaftari yao. 	<p>Je, ni mambo yapi uliyofanya tangu jana?</p>

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhiriki katika utunzi wa sentensi na wenzake katika kikundi.
- Kujiamini: mwanafunzi anapotungia mwenzake sentensi kwa kutumia maneno yanayoashiria vitendo.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofanya zoezi akitumia kifaa cha kidijitali.
- Ubunifu: mwanafunzi anapotunga sentensi sahihi akitumia maneno yanayoashiria vitendo.

Maadili:

- Heshima: mwanafunzi anapoheshimu mchango wa wenzake katika shughuli za kikundi wanapotungiana sentensi kwa kutumia maneno yanayoashiria vitendo.
- Haki za kijamii: mwanafunzi anapoigiza vitendo akiwa na mwenzake huku akizingatia maslahi ya mwenzake k.v. ikiwa mwenzake ana mahitaji maalumu.

Masuala mtambuko:

- Uraia: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi.
- Matumizi ya pesa: mwanafunzi anapojifunza vitendo k.v. nunua.

Uhusiano na masomo mengine:

Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vitenzi inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities na Indigenous Language Activities*.

10.0 MICHEZO

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>10.1 Kusikiliza na Kuzungumza</p>	<p>10.1.1 Matamshi Bora</p> <p><i>Sauti:</i> (/ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/)</p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika kadi maneno, kutamka sauti lengwa ipasavyo ili kuimarisha mazungumzo, kutamka silabi za sauti lengwa ipasavyo, kutamka ipasavyo maneno yenye silabi za sauti lengwa, kuchangamkia nafasi ya matamshi bora katika mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kushiriki katika kutambua sauti lengwa katika kadi maneno, kutumia teknolojia (<i>k.v. papaya</i>) kusikiliza matamshi bora ya sauti lengwa, kusikiliza mwalimu au mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa, kutamka sauti pamoja na mwalimu, kutamka sauti lengwa akishirikiana na wenzake, kutambua majina ya herufi zinazowakilisha sauti lengwa kwa kutumia kadi za herufi, 	<p>Ni majina yapi ya sauti /ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/ unayojua kutamka?</p>

			<ul style="list-style-type: none"> ● kutamka herufi za sauti lengwa akishirikiana na wenzake, ● kusikiliza silabi za sauti lengwa zikitamkwa na mwalimu, mgeni mwalikwa au kutoka kwa vifaa vya kidijitali k.v. kinasasauti na rununu, ● kutamka silabi alizosisikiliza ipasavyo akishirikiana na wenzake, ● kutamka maneno yenye silabi za sauti lengwa ipasavyo. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wengine katika kikundi na kuchangia kikamilifu kutamka sauti na maneno yenye sauti lengwa. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia teknolojia kujifunzia matamshi bora ya sauti lengwa. ● Kujiamini: mwanafunzi anapotamka sauti na silabi ipasavyo. 				

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutamkiana na kurekebishana matamshi ya sauti lengwa.
- Haki za kijamii: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake kutoka jamii mbalimbali.

Masuala mtambuko:

- Mshikamano wa kijamii: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kufanya kazi ya kikundi.
- Masuala ya afya: mwanafunzi anapotumia maneno yanayohusu suala lengwa.
- Haki za watoto: mwanafunzi anapojifunza kutokana na suala lengwa.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya matamshi bora na yale yanayofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la michezo na somo la *Creative Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>10.2 Kusoma</p>	<p>10.2.1 Kusoma kwa Ufasaha:</p> <p><i>Sauti: (/ny/, /dh/, /th/, /ch/, /gh/, /ng/, /ng'/)</i></p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <ol style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi cha hadithi, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa sauti inayosikika, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kasi ifaayo, kusoma kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa kwa kuzingatia ishara zifaazo, kuchangamkia kusoma kwa ufasaha ili kufanikisha mawasiliano. 	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> kutambua sauti lengwa katika kifungu chepesi kuhusu suala lengwa akishirikiana na wenzake, kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kuhusu suala lengwa kwa kuzingatia matamshi bora, kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye sauti lengwa kwa kuzingatia kiwango kifaacho cha sauti, kusoma kifungu chepesi cha maneno chenye suala lengwa (k.m kuhusu michezo mbalimbali, sehemu mbalimbali za barabara kwa kuzingatia kasi ifaayo (<i>maneno 30 kwa dakika na kwa kuzingatia viakifishi</i>) akishirikiana na wenzake, kusoma hadithi kutoka kwenye kitabu, kifaa cha kidijitali, n.k akishirikiana na wenzake kwa kuzingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti, 	<p>Je, tunafaa kufanya nini tunapowasomea wengine kitabu kwa sauti?</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • kumsomea mzazi au mlezi kifungu chepesi cha hadithi chenye sauti lengwa akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na kiwango kifaacho cha sauti. 	
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposoma silabi, maneno na sentensi zenye sauti lengwa pamoja na wenzake katika kikundi. • Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia teknolojia kujifunzia. • Kujiamini: mwanafunzi anapoweza kusoma maneno na sentensi zenye sauti lengwa ipasavyo. 				
<p>Maadili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Haki za kijamii: mwanafunzi anapoheshimu matamshi ya wenzake kutoka jamii mbalimbali. • Amani: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kutamka na kurekebisha matamshi ya sauti lengwa kwa utulivu. 				
<p>Masuala mtambuko:</p> <p>Elimu ya maendeleo endelevu: mwanafunzi anaposoma kifungu kuhusu suala lengwa.</p>				
<p>Uhusiano na masomo mengine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya kusoma na yale yanayofunzwa katika masomo ya <i>English Language Activities</i> na <i>Indigenous Language Activities</i>. • Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la michezo na somo la <i>Creative Activities</i>. 				

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za ujifunzaji zilizopendekezwa	Swali dadisi lililopendekezwa
10.3 Kuandika	10.3.1 Kifungu kutokana na picha (Vipindi 3)	Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze: <ol style="list-style-type: none"> a) kutazama picha na kutambua yaliyomo, b) kuandika kifungu kuhusu yaliyomo katika picha, c) kufurahia kuandika kifungu kutokana na yaliyomo katika picha. 	Mwanafunzi aelekezwe: <ul style="list-style-type: none"> ● kutazama picha kuhusu suala lengwa na kutambua wahusika na matendo yao akishirikiana na wenzake, ● kueleza wenzake katika kikundi wahusika ni nani na wanafanya nini, ● kuandika kifungu cha sentensi mbili kutokana na picha aliyoitazama, ● kuwasomea wenzake sentensi alizoandika kuhusu picha, ● kunakili sentensi alizoandika kwa kutumia kifaa cha kidijitali, ● kuandika kifungu kwa kurejelea baadhi ya picha zinazopatikana nyumbani na sehemu mbalimbali za barabarani. 	Unapenda picha zinazohusu vitu gani?
<p>Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika kikundi na kuchangia kikamilifu katika kueleza yaliyomo katika picha. ● Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu akitumia kifaa cha kidijitali. ● Hamu ya ujifunzaji: mwanafunzi anaposhirikisha mzazi au mlezi kuandika kifungu kwa kurejelea baadhi ya picha zinazopatikana nyumbani. 				

Maadili:

- Upendo: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi na kuheshimu maoni yao.
- Heshima: mwanafunzi anapowatambua na kuwathamini wenzake wakati wa kushiriki katika shughuli za kikundi.
- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake wanapofanya shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

Kujithamini: mwanafunzi anapofaulu kuandika kifungu kutokana na picha.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha stadi ya kuandika kama inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la michezo na somo la *Creative Activities*.

Mada	Mada Ndogo	Matokeo Maalum Yanayotarajiwa	Shughuli za Ujifunzaji Zilizopendekezwa	Swali Dadisi Lililopendekezwa
<p>10.4 Sarufi</p>	<p>10.4.1 Vinyume vya Vitendo</p> <p>(Vipindi 3)</p>	<p>Kufikia mwisho wa mada ndogo, mwanafunzi aweze:</p> <p>a) kutambua vinyume vya vitendo mbalimbali katika kifungu chepesi,</p> <p>b) kutumia majina ya vinyume vya vitendo katika mawasiliano,</p> <p>c) kuchangamkia kutumia vitendo na vinyume vyake katika mawasiliano ya kila siku.</p>	<p>Mwanafunzi aelekezwe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kusoma maneno ya vitendo na vinyume vyake akishirikiana na wenzake, ● kutambua vinyume vya vitendo (<i>kama vile, lala-amka; keti - simama; cheka - lia; enda - rudi; panda- shuka</i>) katika kadi maneno, mti maneno, chati, kapu maneno au vifaa vya kidijitali ● kutumia vifaa vya kidijitali kusikiliza matumizi ya vinyume vya vitendo k.v. katika kifungu kinachosomwa, ● kuigiza vinyume vya vitendo akiwa katika kikundi, ● kushirikishwa kutaja majina ya vinyume vya vitendo, ● kuandika vinyume vya vitendo. 	<p>Je, vinyume gani vya vitendo unavyofanya kila siku?</p>

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:

- Mawasiliano na ushirikiano: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake kuigiza vinyume vya vitendo katika kikundi.
- Ujuzi wa kidijitali: mwanafunzi anapotumia vifaa vya teknolojia kusikiliza matumizi ya vinyume vya vitendo.
- Ubunifu: mwanafunzi anapoigiza matumizi ya vinyume vya vitendo mbalimbali.

Maadili:

- Umoja: mwanafunzi anaposhirikiana na wenzake katika shughuli za kikundi.
- Uwajibikaji: mwanafunzi anapowajibikia majukumu aliyopewa katika shughuli za kikundi.

Masuala mtambuko:

Kujitambua: mwanafunzi anapoigiza vinyume vya vitendo mbele ya wenzake.

Uhusiano na masomo mengine:

- Mwanafunzi anaweza kuhusisha dhana ya vinyume vya maneno na kama inavyofunzwa katika masomo ya *English Language Activities* na *Indigenous Language Activities*.
- Mwanafunzi anaweza kuhusisha suala la michezo na somo la *Creative Activities*.

MWONGOZO WA VIWANGO NA VIGEZO VYA KUTATHMINIA ULIOPENDEKEZWA

MADA: KUSIKILIZA NA KUZUNGUMZA

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
<p>Kuweza kutumia ishara za mwili ipasavyo katika mawasiliano. <i>(kuketi, kusimama na ishara za uso)</i></p>	Anatumia ishara za mwili ipasavyo katika mawasiliano kila wakati.	Anatumia ishara za mwili ipasavyo.	Anatumia baadhi ya ishara za mwili ipasavyo.	Anatumia baadhi ya ishara za mwili kwa kusaidiwa.
<p>Kuweza kuwasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya sauti lengwa. <i>(matamshi ya sauti zinazokaribiana: Sauti za /n/, /f/, /v/, /o/, /ch/, /ny/, /ng/, /sh/, /th/, /w/, /e/, /i/, /h/, /s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/, /j/, /r/, /p/, /m/, /a/, /u/, /k/, /t/, /th/, /gh/, /dh/ alfabeti ya Kiswahili.</i></p>	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya sauti lengwa kila wakati.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya sauti lengwa.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya baadhi ya sauti lengwa.	Anawasiliana kwa kuzingatia matamshi bora ya baadhi ya sauti lengwa kwa kuelekezwa.

<p>Kuweza kuzungumza na kujieleza kwa ufasaha (<i>Matamshi, kasi ifaayo na kusikika</i>)</p>	<p>Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha akizingatia matamshi bora, kasi ifaayo na sauti inayosikika katika miktadha mbalimbali.</p>	<p>Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha kwa akizingatia matamshi, kasi ifaayo na sauti inayosikika.</p>	<p>Anazungumza na kujieleza kwa ufasaha kwa kuzingatia baadhi ya matamshi bora, pasipo kuzingatia kasi ifaayo na sauti inayosikika.</p>	<p>Anazungumza na kujieleza kwa kuzingatia baadhi ya matamshi bora, pasipo kuzingatia kasi ifaayo na sauti inayosikika kwa kusaidiwa.</p>
<p>Kuweza kusikiliza na kujibu ipasavyo (<i>msamiati wa heshima, adabu, maamkuzi, maagano na maagizo.</i>)</p>	<p>Anasikiliza na kujibu maamkuzi na maagano, kutumia msamiati wa heshima na adabu kwa urahisi.</p>	<p>Anasikiliza na kujibu maamkuzi na maagano, kutumia msamiati wa heshima na adabu.</p>	<p>Anasikiliza na kujibu baadhi ya maamkuzi na maagano, kutumia baadhi ya msamiati wa heshima na adabu.</p>	<p>Anasikiliza na kujibu baadhi ya maamkuzi na maagano, kutumia baadhi ya msamiati wa heshima na adabu kwa kuelekezwa.</p>
<p>Kuweza kutoa ujumbe katika hadithi aliyotoa kikamilifu. (<i>msamiati, ujumbe katika hadithi</i>)</p>	<p>Anatoa ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu na kwa utendeti.</p>	<p>Anatoa ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu.</p>	<p>Anatoa baadhi ya ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu..</p>	<p>Anatoa baadhi ya ujumbe kwenye hadithi aliyosikiliza kikamilifu kwa kusaidiwa.</p>

MADA: KUSOMA

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
<p>Kuweza kuzingatia jinsi ya kuketi na mbinu zifaazo wakati wa kusoma. (<i>kushika kitabu na kuelekeza macho kutoka kushoto hadi kulia</i>)</p>	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kusoma kwa uketo.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kusoma.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kusoma.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kusoma kwa kuelekezwa.
<p>Kuweza kusoma kwa ufahamu - Vifungu. (<i>ujumbe, msamiati</i>)</p>	Anasoma vifungu, kutambua ujumbe na matumizi mwafaka ya msamiati kila wakati.	Anasoma vifungu, kutambua ujumbe na matumizi mwafaka ya msamiati.	Anasoma vifungu, kutambua baadhi ya ujumbe na baadhi ya matumizi mwafaka ya msamiati.	Anasoma vifungu, kutambua baadhi ya ujumbe na baadhi ya matumizi mwafaka ya msamiati kwa kusaidiwa.
<p>Kuweza kusoma kwa ufasaha. (<i>matamshi bora, kiwango kifaacho cha sauti, kasi ifaayo, ishara zifaazo akizingatia sauti lengwa.</i>) (<i>/m/, /a/, /u/, /k/, /t/, /l/, /n/, /o/, /w/, /e/, /i/, /h/, /s/, /b/, /y/, /z/, /g/, /d/, /ch/, /ny/, /sh/, /th/, /ng'/, /ng/, /gh/, /th/</i>)</p>	Anasoma kwa kuzingatia vipengele vya kusoma kwa ufasaha kikamilifu.	Anasoma kwa kuzingatia vipengele vya kusoma kwa ufasaha.	Anasoma kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vya kusoma kwa ufasaha.	Anasoma kwa kuzingatia baadhi ya vipengele vya kusoma kwa ufasaha kwa kuelekezwa.

MADA: KUANDIKA

Viwango Vigezo	Kuzidi matarajio	Kufikia matarajio	Kukaribia matarajio	Mbali na matarajio
Kuweza kuzingatia jinsi ya kuketi na mbinu zifaazo wakati wa kuandika. (<i>kuketi wima, kushika kalamu, ipasavyo, kuandika kutoka kushoto hadi kulia</i>)	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kuandika kila wakati.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia mbinu zifaazo wakati wa kuandika.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kuandika.	Anaketi jinsi ipasavyo na kutumia baadhi ya mbinu zifaazo wakati wa kuandika kwa kusaidiwa.
Kuweza kuandika kwa hati nzuri sentensi na kifungu kifupi kwa kuzingatia tahajia na hati nadhifu. (<i>herufi ndogo, herufi kubwa, kifungu kutokana na picha na imla</i>)	dika kwa hati nadhifu kwa kuzingatia tahajia kila wakati.	Anaandika kwa hati nadhifu kwa kuzingatia tahajia.	Anaandika kwa hati isiyo nadhifu kwa kutozingatia baadhi ya tahajia.	Anaandika kwa hati isiyo nadhifu kwa kutozingatia baadhi ya tahajia kwa kusaidiwa.
Kuweza kuzingatia muundo na mtindo wa kuandika na kuhariri sentensi au matini (uakifishaji ufaao)	Anazingatia muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu kila wakati.	Anazingatia muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu.	Anazingatia baadhi ya vipengele vya muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu.	Anazingatia baadhi ya vipengele vya muundo na mtindo unaofaa kuandika sentensi au kifungu kwa kusaidiwa.

MADA: SARUFI

Viwango Vigezo	Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
<p>Kuweza kutambua na kutumia maneno mbalimbali katika lugha ya Kiswahili. <i>(mimi na sisi , huyu na hawa, -angu na etu,hiki na hivi, -zuri na -baya)</i></p>	Anatambua na kutumia maneno mbalimbali katika matini kwa ufasaha.	Anatambua na kutumia maneno mbalimbali katika lugha ya kiswahili.	Anatambua na kutumia baadhi ya aina za maneno katika matini.	Anatambua na kutumia baadhi ya aina za maneno katika matini kwa kuongozwa.
<p>Kuweza kutambua vinyume vya maneno na kuvitumia katika neno. <i>(Vinyume vya vitenzi)</i></p>	Anatambua vinyume vya maneno na kuvitumia katika neno kwa utendeti.	Anatambua vinyume vya maneno na kuvitumia katika neno.	Anatambua vinyume vya baadhi ya maneno na kuvitumia katika neno.	Anatambua vinyume vya baadhi ya maneno na kuvitumia katika neno kwa kusaidiwa.

<p>Kuweza kutambua na kutumia umoja na wingi wa majina, maneno yanayoashiria vitendo<i>(umoja, wingi na vitenzi)</i></p>	<p>Anatambua na kutumia umoja na wingi wa majina na maneno yanayoashiria vitendo kwa utendeti.</p>	<p>Anatambua na kutumia umoja na wingi wa majina na maneno yanayoashiria vitendo.</p>	<p>Anatambua na kutumia umoja na wingi wa baadhi majina na maneno yanayoashiria vitendo.</p>	<p>Anatambua na kutumia umoja na wingi wa baadhi ya majina na maneno yanayoashiria vitendo kwa kuelekezwa.</p>
<p>Kuweza kutambua ukanusho wa nafsi ya kwanza umoja na wingi. <i>(ukanushaji wa nafsi ya kwanza)</i></p>	<p>Anatambua maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya kwanza umoja na wingi kwa kina.</p>	<p>Anatambua maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya kwanza umoja na wingi.</p>	<p>Anatambua baadhi ya maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya kwanza umoja na wingi.</p>	<p>Anatambua baadhi ya maneno yaliyokanushwa katika nafsi ya kwanza umoja na wingi kwa kusaidiwa.</p>